

Красна О. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ
ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

До основних утворюючих властивостей української економіки і суспільства, які раніше визначали особливості і характер роботи соціально-економічної системи на всіх її рівнях, можна віднести особливості техніко-технологічного та наукового потенціалу всіх галузей, структурні, інституційні, функціональні особливості, а також особливості менталітету. Проблемні місця сучасної української економіки проявляються в її недосконалості: структурній і технологічній, у відсутності позитивної динаміки інновацій, в певній мірі, повній відсутності несировинних компонентів розвитку, в неякісному стратегічному управлінні на макро- і мезо-рівнях.

Активізація інтеграційних і трансформаційних процесів, що спостерігається в середовищі організацій, повинна визначити, які види реорганізації будуть використовувати суб'єкти економіки, щоб новоутворені корпоративні структури отримали контроль над істотними частками своїх ринкових сегментів. Для цього, в першу чергу, необхідно об'єднати інвестиційні джерела і сконцентрувати їх застосування на пріоритетних напрямках з метою підвищення конкурентних переваг і інтеграції підприємств.

Природа економічної діяльності така, що, якщо її проблеми актуальні, то вони вирішуються завдяки ініціативі та самоорганізації саме господарюючих суб'єктів. Сучасна ситуація не виняток: інтеграційні процеси, які можна помітити на мезоекономічному рівні економіки, активізували створення стратегічних альянсів різного типу, таких як, холдинги, концерни не тільки в приватному секторі економіки, а й у державному, зокрема в оборонно-промисловому комплексі (ОПК) [1].

Для підвищення конкурентоспроможності української економіки загалом, в першу чергу, необхідна реформа підприємств, тобто їх виробнича і фінансова інтеграція, яка допоможе їм більш природно пристосуватись до вимог внутрішнього ринку і світових глобалізаційних процесів. Йдеться про нову якість управління не тільки на макрорівні, але й на мікро- та мезоекономічному рівнях.

Під інтеграцією групи підприємств слід розуміти консолідацію їх промислового, технологічного, науково-технічного, фінансового, кадрового, споживчого та інтелектуального потенціалів на основі єдиних стратегічних цілей діяльності і системи управління ними, врахування інтересів кожного підприємства, дотримання правил корпоративної поведінки, розподілу відповідальності [2; 3].

Процес інтеграції господарюючих суб'єктів відбувається різними шляхами, зокрема, деякі компанії, зливаючись, створюють нову економічну систему, деякі поглинаються і входять до складу однієї з інтегрованих, а деякі – не йдуть на повне злиття, а створюють той чи інший механізм взаємодії, що дозволяє їм зберегти статус юридичної особи і при цьому співпрацювати в досягненні загальних цілей з одними і власних цілей – з іншими підприємствами. Така інтеграція забезпечує виникненням принципово нового виду економічних систем, що об'єднуються на базі різних інтеграційних принципів узагальнення ресурсів, інтересів, технологій і ін. інтегруючих чинників [3]. Особливістю процесів, що відбуваються в економіці в даний час, є те, що головними в ній є не певні підприємства, а їх проблеми, що виникають в процесі адаптації до нових умов господарювання, які можливо вирішити тільки на більш високому, корпоративному рівні.

Очевидні результати інтеграції помітні не тільки в зниженні трансакційних витрат, підвищенні рентабельності виробництва, але і в реальних структурних зрушеннях, укрупненні бізнесу, підвищенні його конкурентоспроможності. Вихід на такий рівень передбачає об'єднання зусиль окремих підприємств в боротьбі за ринок, усунення конкуренції на проміжних стадіях виробництва товарів, концентрацію ресурсів і зниження внутрішніх витрат.

Інтеграція повинна забезпечувати побудову горизонтальних технологічних ланцюжків, що включають заключні етапи виробничого циклу. Також необхідне утворення керуючого апарату, який здатний реалізувати на практиці маркетингову стратегію з контролю і збільшення сукупної частки цих підприємств на ринку в масштабах країни, акумулювати і оптимізувати необхідні для цього ресурси, в першу чергу, фінансові. У зв'язку з цим, мова повинна йти про оптимізацію бізнесу і виробництва за допомогою об'єднання інтересів підприємств в горизонтально або вертикально інтегровані бізнес-групи з відповідною фінансовою та торгово-збутовою інфраструктурою [2].

Таким чином, розвиток інтеграції малих підприємств в даний час пов'язано з такими характерними для інноваційної економіки процесами, як активний розвиток інформаційних технологій, зростання ролі науково-технічного прогресу, орієнтація підприємств на задоволення індивідуальних потреб замовника. Налагодження кооперативних відносин рекомендується малим підприємствам для компенсації недоліків, обумовлених їх розміром, але поки що рівень їхньої участі в кооперативних об'єднаннях нижче рівня участі великих суб'єктів економіки.

Список використаних джерел:

1. Голева О. Г. Интеграционные процессы в условиях формирования экономики инновационного типа / О. Г. Голева, Ю. Ю. Савченко, А. В. Овсянникова // Аудит и финансовый анализ. – 2010. – №2.
2. Овсянникова А. В. Развитие форм взаимодействия малых предприятий как фактор повышения эффективности их функционирования / А. В. Овсянникова // Управление экономическими системами: электронный научный журнал. – 2011. – №10 (34).
3. Попадюк Т. Г. Конкурентоспособность в новой экономике: вопросы управления : моногр. / Т. Г. Попадюк. – М. : МГСУ, 2008. – 200 с.